

ilk
adım

50 TL

Ö Z E L
S A Y I

İşçiler ve yeni aşama
Toplum
KİTAP DİZİSİ

mayıs

ZEMİN

REFERANDUM BİR ALDATMACADIR!

Sosyalistlerin kendilerini görmeleri pek sık mümkün olmuyor. Ender dönemlerde böyle fırsatlar ele geçip, kaçıyor. 6 Eylül'de yapılacak referandum da Türkiye sosyalistlerinin yüzüne tutulan böyle bir ayna gibi; orada birbirimizi değerlendirip, kendimize çek-düzen verme fırsatı. Referandum aynasında yalnızca sosyalistlerin "evet", "boş oylar", "boycot" seçeneklerine ilişkin tutumları yansıyor. Bunları yanısıra ve bunlardan çok gelenekleri, stratejileri yansıyor.

Bugün referandum vesilesiyle sosyalistler iki kampa ayrılıyorlar; bu, taktik bir sorun etrafında yanlıtıcı bir ayırım. Birbirleriyle hiçbir platformda bir araya gelmeyen iki düşman kardeş (Alınteri/Saçak), lıpkı SHP'yi desteklerken olduğu gibi "evet" te buluşurken, birbirlerine çok yakın dergiler (Yeni Aşama/Yeni Öncü) ayrı düşüyor. Ayırım bir muğlaklık yaratıyor; buna aldanmamalı. Bugün Türkiye Sosyalist hareketindeki temel ayırımları yeniden tanımlama zorunluluğu var; bu ayırımı

Referandumun evet/boş oylar/boycot tartışmasının üzerine çıkarak yapmak gerek.

HANGİ GELENEKTEN DEĞİLİZ?

Türkiye Sosyalist hareketinin önemli bir kesimi bir sınıf-uzlaşmacı geleneğin damgasını taşıyor; her dönemde, işçi sınıfının bağımsız örgütlenmesini, bağımsız politik tutumunu oluşturmak yerine onun görevlerini başka sosyal güçlere devreden, başkalarından medet uman bir geleneğe bu.

12 Eylül sonrasında MDP'ye karşı ANAP'ın zafinden etkilenenlerin çıkması; sonra 12 Eylül'ü geri almak için kendilerini ANAP'ı geri almak zorunda hissedenlerin boy göstermesi; ANAP'ı geri almak için SHP'ye baf bağlayanların her yanı sarması bu geleneğin sürdürüldüğünü gösteriyor.

Bu geleneğin referandumda da bir kez daha boy gösterdiğini görüyoruz. Bu geleneğin savunucuları referandumu işçi sınıfı açısından değil, "Demokrasi", "Ülke Çıkarları" açısından yaklaşıyor. Bunlar "Demokrasinin sınırlarını genişletmek" adına bırakalım. SHP'yi Demirel ve RP'den medet ummaya hazır olantıdır.

Bunlar için "Özal'ı geri almak 12 Eylül'ü geri almaktır", bunu başlıbaşına bir hedef kabul edip referandumda Özal'ı geri almaya amaçlamaktadırlar.

Bunlar için referandum "demokrasi güçleri ile militarizm arasında bir saf-laşmadır".

Ve bunlara göre "referandumda 'evet' çıkması... demokrasi karşıtı bu politik sistemin bugüne kadar almış olduğu en büyük darbe olacaktır".

Biz bu anlayışı reddediyoruz. Referandum gerçek ve somut anlamından soyutlanıp bir "demokrasi oylaması", "demokrasi"ye giden yolda bir kapının aralanması diye gösterenler; ezilen-sömürülen yığınların bilincini bulandırıp sahte umutlar yaratan bu gelenektendir. Biz bunlarla aramıza bir sınır çekiyoruz; bu anlayışla "evet" demeyi reddediyoruz.

BİZCE "REFERANDUM" NEDİR, NE DEĞİLDİR?

Referandum bir kitle hareketinin, bir demokratik hareketin ve sosyalistlerin baskılarının sonucunda elde edilmiş bir kazanım değildir; egemen sınıfların böyle bir baskı sonucunda baş vurmak zorunda kaldıkları bir yol değildir.

6 Eylül referandumu demokratik kaygıların ürünü değildir; Özal Hükümeti'nin kendisi için en elverişli olduğunu sandığı koşullarda dayattığı bir tür güven oylamasıdır.

Referandum bu yüzden Özal'ın Demirel'i, Demirel'in Özal'ı aldatma mücadelesi olarak sormaktadır. Referandumda oylanan 12 Eylül rejimi değil, onun anayasasının geçici 4. maddesidir.

Referandumda hayır seçeneği 12 Eylül'ü onaylamak anlamına gelir; evet seçeneği kendi başına 12 Eylül'ü reddetme anlamına gelmez.

Referandum "demokrasi"nin oylanması değildir; kimin ne kadar demokrat olduğunu açığa çıkacağı bir sınav hiç değildir.

Referandumdan "yasaksız Türkiye" çıkacağı bir aldatmacadır.

Referandumdan evet oyu çıksa dahi ezilen-sömürülen yığınların sosyalistlerin üzerindeki yasakların kalkması, kalıcı demokratik mevzilerin elde edilmesi ancak ve ancak yığınların kendi eylemlerinin ürünü olacaktır; bu mevzilerin bekçileri de kendileri olmalıdır.

Bu referandumda ve her zaman devrimci sosyalistler kitlelere kalıcı demokratik kazanımları ancak kendi etkinlikleriyle elde edebileceklerini göstermekle ve onların öz-güvenini ve bağımsız örgütlülüğünü geliştirmekle yükümlüdür. Buna yönelmeyen her propaganda kitlelerin bilincini bulandırır.

Demokratik kazanımlar uğruna kitlelerin kendi bağımsız örgütlerinden ve eylemlerinden başka güçlere bel bağlamasına yönelen her tür propaganda yanlış buluyor ve reddediyoruz.

Bizce referandumun sonucu ne olursa olsun, siyasal demokrasiye ilişkin temel sorunlarımız ve görevlerimiz değişmeyecektir; bu sorunların çözümü ne referandum sandığından ne de herhangi bir sandıktan çıkmayacaktır.

Bu tutumun yasal mücadele platformunu terk etme anlamına gelmediği açıktır. Egemen sınıfların kendi iç çekişmelerinde sosyalistler taraf değildir. Ama bu her seferinde kendi bağımsız tutumlarını dile getirmesi adına boykotçuluğu prensip haline getirmek hiç değildir.

ÖZELİZDEKİ TEMEL YASAKLAR

Düşünce özgürlüğüne yönelik bütün yasaklar.

Basın ve yayın özgürlüğüne konan yasaklar.

Kürt sorununun tartışılması üzerindeki tüm yasaklar.

Örgütlenme özgürlüğü önündeki yasaklar.

Toplantı ve göster yürüyüşleri yapma özgürlüğüne konan yasaklar.

İşçi sınıfının sendikali hak ve özgürlükleri üzerindeki yasaklar.

— İşçilerin bütün iş kollarında grevli toplu sözleşmeli sendikali haklarının iadesi.

İLKESEL TUTUM...

İşçi sınıfı mücadelesinde burjuvazinin siyasal etkiyle işçi sınıfının sosyalist siyasal etkiyi ayırması en temel sorunlardan biridir. Söz konusu ayrışmanın gerçekleşebilmesi, öncelikle ve mutlaka işçi hareketi içindeki "devrimci" çizgilerle "reformist" eğilimlerin ayrışmasına bağlıdır. Bu gerçekleşirken, burjuva ideoloji ve siyasal etki işçi sınıfı saflarında sürekli olarak mevziler tutacaktır. Elbette bu süreç esas olarak işçi sınıfı sosyalizminin başta burjuvazi olmak üzere tüm diğer küçük ve orta sınıf ideolojilerinin etkilerinden kopma mücadelesi olarak adlandırılmalıdır.

Bu kopuş teorik ve pratik bir ayrışma sürecine denk düşer. Bu açıdan esas olarak solun reformizmden kopuşu büyük ölçüde sağlamış kesimlerinin, "sol sektör populist" etkilerinden de arınmak için teorik ve politik bir tartışma-ayırışma sürecine gereksinimi vardır.

Bu sürecin sağlıklı bir tarzda yaşanabilmesinin en önemli besleyicilerinden birisi de birlikte tartışmak ve birlikte politika üretmek temelinde yaşanacak bir süreçtir.

Birlikte politika üretmek dedik, çünkü Türkiye sosyalist hareketinin genelinde olduğu kadar, "devrimci kanat" özelinde de politika üretmek açısından önemli zaaflar söz konusudur.

Bugün yaşanan referandum pratiği bu açıdan tipik bir örnek oluşturmaktadır.

Eğer politika üretmek "önceden görüp, önceden davranmak" ve siyasal alanın gündemlerini burjuvazinin tek başına belirlemesine izin vermemekse, referandum pratiğinde ortak bir zaafı bütün sol taşıyor demektir. Çünkü, ne kadar 12 Eylül yenilgisinin sonuçlarını yaşıyor olursak olalım, önceden görüp, önceden davranılması koşulunda egemen sınıfların yürüttüğü ve bizleri de taraf etmek istediği bir pazarlığa müdahale etmek ve bu oyunu bozmak, hiç değilse istedikleri gibi oynamalarını engellemek mümkündür...

Bugün, egemen sınıflar referandumla yalnız kendi içsel sorunlarını kitleler dolayısıyla çözme sürecine girmekle kalmamış, esas olarak en güncel sorunları, Kürt sorunu, cezaevleri kampanyası, DISK tartışmaları, grevler vb. -bir süre için de olsa- kitlelere unutturmayı becermişlerdir.

Bu açıdan bakıldığında da "önceden görüp, önceden davranma"nın önemli açığa çıkmaktadır. Uzun erimli plan ve programlar çerçevesinde -sosyalistlerin temel yöntemi olan- siyasal kampanyalar yürütmenin önemi de bu vesile ile bir kez daha kanıtlanır. Çünkü sosyalist "çizgilerin" bu tarzda yürüttüğü kampanyalar, hele de bu kampanyaların çıkması sonucunda ortaya çıkan eylem birlikleri, sosyalistleri hep burjuvaziden bir adım önde tutacaktır.

Oyleyse bu süreçten kalıcı dersler çıkarmak zorundayız. Örneğin gelecek 88 seçimlerinde yine, seçimlere kısa bir süre kala "SHP mi? Boş oyu mu? Boykot mu?" gibi açmazlara hapsolüp polemikler sürdürmekten, şimdiden BAĞIMSIZ alternatifimizi yaratmanın yollarını tartışmaya başlamalıyız.

Son olarak vurgulamalıyız ki, yukarıda andığımız perspektiften bağımsız olarak ne "boş oylar", ne "evet", ne de "boycot" tek başına doğru politikalar değildir. Önemli olan soruna hangi gözlemlerle bakıldığıdır.

— Önce haklarına konan tüm yasaların kaldırılması.

— Sendikaların örgütlenmesi ve yönetimi için kısıtlamaların kaldırılması.

— Memurların sendikalaşmalarını ve siyasi yapmalarının önündeki yasakların kaldırılması.

— Öğrencilerin siyasi yapmasına ve örgütlenmesine yönelik yasaklar.

— Siyasal dışlanma ve eylemlerinden dolayı hürriyetin önündeki yasakların kaldırılması.

— 1402 sayılı idareler yasası ile konan tüm yasaklar.

— 82 Anayasası ve bu Anayasaya dayanan yasaların ve kanun tasarılarında kararnemeler ile çıkarılan yasaklar.

— Yurt dışına yapmak zorunda bırakılmaması ve yurt dışına gitme hakkı olmadan alınması tüm siyasal haklarındaki yasaklar.

— Güvenlik soruşturması ve teftiş mevsimi yasakları.

— DİSK'e konan tüm yasaklar.

— Kaderler üzerinde sınırlanmış dayanan tüm yasaklar ve kısıtlamalar.

— Gazetelerindeki işkence, baskı ve yasaklar.

— Bu yasakların kaldırılmasını ve bunlara bağlı sorunların çözülmesini her hangi bir burjuva partisine ya da kurumuna havale etmek, bizi bizden ayırmasın ve razı olmayı kabul etmezler; biz böyle bir gelecekten değiliz.

— Türkiye işçi sınıfı ve sosyalistleri kendi mücadeleleri ile sahip olmadıkları haklarını, gediği gibi gütmeye razı değildir. Ancak kendi mücadelelerinde ol-

du ettiğimiz ve öz örgütlerimizde beklentileri yapmışız hak ve özgürlükler kazanacaklar; bunu bilinçlerimizde kazanmak için yeni deneylere ihtiyacımız yok.

— Biz "Türkiye'nin demokratik bir rejime ulaşması"nın "ancak ve ancak İnsan Hakları Evrensel Beyanname-si'nde ve Helsinki Nihai Senedi'nde yazılı temel demokratik hak ve özgürlükleri içeren yeni bir Anayasa" ile "mümkün" olduğunu düşünüyoruz. Önünde sınıf safası olmayan bir demokrasi kavramını kabul etmeyen; demokrasiyi sınıfı içerisinden soyutlanmış bir kavram olarak kullananların bir yarılaşma içinde olduklarını ve bu yarılaşmayı yepyıldıkları düşünüyoruz.

— Biz kapitalist sömürü düzeninin ve buna dayanan burjuva toplumunun istediği edilemesinden değil, dönüştürülmesinden yanayız. Kapitalizmi mahlis etmek isteyenler, bununla yetinmeseler bile hedef kabul edenler sosyalistler arasından çıkabilir, biz onlardan değiliz.

— Emperyalizmden bağımsız sorunların milliyetçi değil, sınıfsal ve enternasyonalist bir biçim alması, kapitalist sömürü ilişkilerinin kaldırılmasından ayrı düşünülmemesini savunuyoruz. Bu Ulusalın Kendi Kaderini Tayin Etme Hakkı'nı kayıtsız şartsız savunmamızda engel değiliz.

— Bugünden sosyalist demokrasiye giden yolda adı ne olarak konuşulursa konuşulsun, hiçbir ara aşamanın temel sorunlarımızı çözmesinin bilincine atılmışız her adımda gündelik ve en ba-

şar sorunların çözümü ile bu hedef arısında bir kopluğu kurmayı amaçlıyoruz.

— Tak tek kazanılmaları reddetmiyoruz. Bununla beraber sınıfsal çıkarımların yok edilmesi düşünülmemek istiyoruz; bunlara yetinmemizi isteyenlerle aramız açılır. Nihai hedefleri istisnalarının bir başına anlamı olmadığından dolayı; ama bunu unutturup gözden kapıtmak isteyenlere tekrar tekrar hatırlatılmaktan usanmayacağız.

— Hedefimiz kapitalist sömürü düzeni-dir; amacımız her türlü hükümetin biçiminin, epistolojik ve ayrımcılıkları kaldır-tığı bir sınıfsal toplumdur, yönetimimiz işçi sınıfının sosyalist yönetimidir.

— Devrimci sosyalistler, Ezilen-sömürülenlerin mücadeleleri-nin tümünü birleştirmeye çalışmalı; Bugünün mücadelelerinde işçi sınıfını tarihsel çıkarlarını, işçilerin kasmı

İkinci
Adım
Mayıs
Yeni Aşama

— Mücadelelerimizde birleşim imkanlarını kullanı-larını dile getirmektir.

— Her mücadele işçi sınıfının tarihsel görevinin bilincine varması yolunda bir adıma dönüştürmek zorundadır.

— Bütün tarihsel adımların bu anlayışın mihnet karşısına alınması temel kay-gumuzdur. Görevimiz işçi sınıfını ya da ezilenleri kurtarmak değil, onun müca-delesine katılmak, bağımsız örgütlen-mesini sağlamak ve bu yoldaki inisi-yatifleri geliştirmek. Kendi iktidarı organ-larının çıkarımlarını çözen her türlü de-örgütlenmesini destekleyip güçlendir-mek, işçi sınıfı hareketine bu yönde bir devrimci bilincin aktarılmasında rol al-maktır. Çünkü biz işçi sınıfının toplumun tüm ezilen, sömürülen kesimlerinin po-litik önderliğine ulaşma yeteneğinde ol-duğunu ve sınıfsız-sömürsüz bir top-luma geçici yolla bu sınıfsız sınıfsız hazırlayabileceğini savunuyoruz.

İşçiler ve Toplum
ZEMİN

Basın Açıklaması

— İşçilerin, emekçilerin, öğrencilerin, memurların yapması ve demokratik hakları-nın önündeki tüm yasaların kaldırılması. — Sendikaların örgütlenmesi ve yönetimi için kısıtlamaların kaldırılması. — Memurların sendikalaşmalarını ve siyasi yapmalarının önündeki yasakların kaldırılması. — Öğrencilerin siyasi yapmasına ve örgütlenmesine yönelik yasaklar. — Siyasal dışlanma ve eylemlerinden dolayı hürriyetin önündeki yasakların kaldırılması. — 1402 sayılı idareler yasası ile konan tüm yasaklar. — 82 Anayasası ve bu Anayasaya dayanan yasaların ve kanun tasarılarında kararnemeler ile çıkarılan yasaklar. — Yurt dışına yapmak zorunda bırakılmaması ve yurt dışına gitme hakkı olmadan alınması tüm siyasal haklarındaki yasaklar. — Güvenlik soruşturması ve teftiş mevsimi yasakları. — DİSK'e konan tüm yasaklar. — Kaderler üzerinde sınırlanmış dayanan tüm yasaklar ve kısıtlamalar. — Gazetelerindeki işkence, baskı ve yasaklar. — Bu yasakların kaldırılmasını ve bunlara bağlı sorunların çözülmesini her hangi bir burjuva partisine ya da kurumuna havale etmek, bizi bizden ayırmasın ve razı olmayı kabul etmezler; biz böyle bir gelecekten değiliz. — Türkiye işçi sınıfı ve sosyalistleri kendi mücadeleleri ile sahip olmadıkları haklarını, gediği gibi gütmeye razı değildir. Ancak kendi mücadelelerinde ol-

— İşçiler zoraki san sendikaların bo-yundurduğu altına alını. — İşçilerin bağımsızlıklarından sendika-dan başka bir sendikaya geçmeleri zor-laştırıldı. — Özgürce toplu sözleşme yapabil-meye engellendi. — %10 baraj sistemi getirilerek yeni sendika kurma zorlaştırıldı. — 10 yıl fiili çalışma mecburiyeti ge-tirilerek sendika yöneticisi olmak her iş-çinin hakkı olmaktan çıkarıldı. — Sendikaların siyasi yapma ve si-yasi partilerle ilişkisi kurma yasaklandı. — Siyasi bir suçtan dolayı yargılanan bir işçinin sendika yöneticisi olması ya-saklandı. — Memurların, öğrencilerin sendi-ka kurmaları yasaklandı. — Grevler etkisiz hale getirildi, grev yerine çadır kurmak yasaklandı. — Fiilenenlerin yurt dışına çıkmala-rı, pasaport almaları yasak. — 500.000 üyeli DİSK'in faaliyeti ya-sak.

— Daha birçok anayasal yasak varken emekçiden, işçiden yana olduğunu söy-leyen partilerin ipliği pazara çıkmıştır. İşçinin belini koruyan ANAP, DYP ile ikiz kardeşler. İşçiden, emekçiden yana ol-duğunu, sosyal demokrat olduğunu söyleyen SHP ise esas yasakları bir ya-na bırakmış, Anayasa'nın 4. maddesi-ni ön plana çıkarmıştır. DSP ise yasa-kalara toptan karşı olduğunu söyleyerek bol keseden savunuyor. Kendisine saf sosyal demokrat diyenlerin de geçmişte işçi sınıfının önüne bir dizi yasaklar dik-tiği unutulmamalıdır. Türkiye'nin en bü-yük işçi örgütü olan Amerikancı, san ve uzlaşmacı TÜRK-İŞ partilerüstü poli-tikasıdan vazgeçmiş gibi ANAP'a kar-şı tavir içine girmiş. TÜRK-İŞ yönetici-lerini bu tavrı iten ana neden kendi çı-karlarını büyük ölçüde etkileyecek, yö-neticilik sürelerinin bu dönemde dolma-sındandır. Yoksa sınımi olarak toplum-

sal yasaklardan rahatsızlık duydukları-nı belirtir.

— Referandum aldatmacasının nerce-si "evet" de çıksa, "hayır" da çıksa bu-günkü siyasi iktidarı ve sermayenin işi-ne yarar. Referandum aldatmacasının esas amacı toplumsal desteğini çok ki-sa sürede yitiren 82 Anayasası'nı meş-ulaştırmak, yeniden toplumsal destek sağlamakla birlikte, işçilerin, emekçile-rin önündeki yasakları kaldırarak değil, sınıf partilerinin politik aracı yapmak ve kurduğuna takmaktır.

— İşçilerin, geniş emekçi kitlelerin ve ezilenlerin baskılara ve her türlü eşitsiz-liğe maruz kalarından ötürüdeki yasa-kalkmalıdır. Anti-demokratik bütün uygulamalar son bulmalıdır. Bu taleplerin gerçekleştirilmesi için de başta işçi sınıfı olmak üzere her kesim kendi der-telerine kendilerinin başka derman ol-acak bir gücün olmadığını anlamalıdır. Yasakları kaldıracak güç kendi müca-deleleridir. Bugün sıradan yasağı kaldırarak için bile örgütlü bir müca-dele kendini dayatmaktadır. Bu haklar uğ-runu kitlesel mücadele, bu mücadele-nin başkanı için de kitlesel örgütlenme gerekmektedir. İşte bize göre acil olan ve gündemde olan budur.

— Bizler Tekgıda-İş Dev. Demokratik İş-çi Muhalefeti olarak çoğunluğuyla bunun bir aldatmaca olduğunu gerek-çelerini belirttikten sonra oylamayı pro-testo biçimi olan "boş oy" kullanmayı karar altına almış bulunuyoruz. Tüm de-mokrat ilerici ve yurtsever işçi, memur, aydın ve dar gelirli bir yönde oy kul-lanmaya çağırıyoruz.

Tekgıda-İş Demokratik İşçi Muhalefeti

İlk Adım

Satış: Hakan GÜZDAĞ
Yayıncı: Mustafa Kemal KOC
Yönetim: Ferit Aşçıoğlu Çarş. Sevilce Batu
İletişim No: 365 Çarşıoğlu-İstanbul

Banka: GARANTİ OFSET

PROTESTOCU 'EVET' OYLARINI ARTTIRALIM!

... (Small text column on the left side of the page, partially obscured by the large graphic on the left margin.)

... (Small text column on the left side of the page, partially obscured by the large graphic on the left margin.)

... (Small text column on the left side of the page, partially obscured by the large graphic on the left margin.)

... (Small text column on the left side of the page, partially obscured by the large graphic on the left margin.)

... (Small text column on the left side of the page, partially obscured by the large graphic on the left margin.)

... (Small text column on the left side of the page, partially obscured by the large graphic on the left margin.)

... (Small text column on the left side of the page, partially obscured by the large graphic on the left margin.)

... (Small text column on the left side of the page, partially obscured by the large graphic on the left margin.)

Adım
Mayıs
Yeni aşama
ZEMİN

İşçiler ve